

XI. Dr.TORÓ LÁSZLÓ TALENTUM ORSZÁGOS VERSENY/ Döntő/ 2025. március. 8

CONCURSUL NAȚIONAL „TALENTUM dr.TORÓ LÁSZLÓ” – ediția a XI-a – 8 martie 2025

Tantárgy/ Disciplina: Fizika / Fizică

Osztály/ Clasa: XII.

- Minden tétel kötelező. / Toate subiectele sunt obligatorii.
- Hivatalból 10 pont jár. / Se acordă 10 puncte din oficiu.

I. TÉTEL

30 PONT

Egy kezdetben nyugalmi állapotban levő protont 1000 kV feszültségen gyorsítanak. Számítsátok ki:

- a) a proton sebességét a gyorsítás után;
- b) a felgyorsított proton impulzusát;
- c) a proton de Broglie hullámhosszát;
- d) a proton relativisztikus- és nyugalmi tömegének az arányát.

Ismertnek tekintjük a proton nyugalmi tömegét $m_0=1,67\cdot 10^{-27}$ kg, a proton töltését $q=1,6\cdot 10^{-19}$ C, a Planck állandót $h=6,625\cdot 10^{-34}$ J·s és a fény sebességét légüres térben.

II. TÉTEL

33 PONT

Egy 0,1 MeV energájú foton Compton-hatás során 60° -os szög alatt szóródik egy szabadnak tekintett, nyugalomban levő elektronon. Számítsátok ki:

- a) a szórt foton hullámhosszát, frekvenciáját és energiáját;
- b) a meglökött elektron mozgási energiáját és mozgásirányát.

Ismertnek tekintjük az elektron nyugalmi tömegét $m_0=9,1\cdot 10^{-31}$ kg, a Planck állandót és a fény sebességét légüres térben.

III. TÉTEL

27 PONT

$P=1\ \mu\text{W}$ teljesítményű, $\lambda=300\ \text{nm}$ hullámhosszú fotonok fluxusa esik egy fotocella katódjára. Határozzátok meg:

- a) az elektronok katódból való kilépésének a munkáját;
- b) a fotoelektronok mozgási energiáját;
- c) $\Delta t=33\ \text{s}$ alatt a katódra eső fotonok számát;
- d) egy foton impulzusát;
- e) a telítési áram nagyságát.

A küszöbhullámhossz $\lambda_0=400\ \text{nm}$. Az elemi elektromos töltés $e=1,6\cdot 10^{-19}$ C.

Tantárgy/Disciplină: Fizika / Fizică

Osztály/ Clasa: XII.